

Nonkel Free en zijne waterdierkes

9

Wij durven

door aqni v.d.torre

Als Jonny uit het laboratorium kwam en de lentelucht zoo wijd en vol van zonlicht zag, kreeg ze goesting in haar kano de Leye op te varen. Haastig liep zij de kade af en geraakte spoedig buiten de stad, waar, aan de Leyeboord, Tierlanfijns huizeken stond met lange klissen kloefen, geel en zwart en rood gepint, die aan een zeel langs de gekalkte muur te drogen hingen.

Ze droeg met den kloefmaker haar kano in 't water en peddelde rap van den oever weg, lang nagezien door Tierlanfijn, zijnen vrouw, en hun Gomaarke, alsof ze een Pooltocht ondernam.

Licht en vlug gleeed de kano met zijn slank, glanzend rood lijveken voort. De peddels sloegen stoer gelijkmatig op en neer, hun bruine scheppen blinkend van neerdruiwend water.

De zon had de rivier lijk een glanzend zilveren spiegel gemaakt, die door den wind in scherven was gebroken om zijn fonkelspel er mee te spelen.

Breeder, dan als men langs de boorden ging, leek Jonny de Leye, nu naast haar aan beide zijden het water strekte tot aan de randen van versch groene dulen en oud geel riet. En wijd daarachter lag de lentewereld. Weiden lijk mosvlakten tusschen strooken bloote aarde, geploegd en gerold, vlakten van fijn verpulverde grond, zacht grijsbruin als pastelkleur.

Van een dichtbijen neerhof kwam een koe in galop, met de steert overeind en het zeel sleepend tusschen de voorpooten. Hij snoof de lentelucht met zijn geheven snuit en sprong van leute om zijn eigen dolle vlucht. Achter hem aan, met d'r kloefen in de opgestoken handen en wapperende rokken, rende driftig een bazinneke.

Jon genoot. En seffens dacht ze aan Marieke, maar 't maakte haar niet triest meer. Nog een jaar misschien, overlegde ze en dan kon ze mee naar den buiten. In een boot, dat ging goed; maar als ze 't beugelbeen gewend was, zou ze ook midden door deze schoone wereld kunnen loopen.

En dan zou Tierlanfijns kloefenkot zeker ook haar kluizeken worden om uit te rusten bij vrouw Nele en Gomaarke.

Zelfs Nonkel Free — en die was toch professor — beschouwde het als zijn bijzondere wijkplaats, als hij met studenten er op uit-

getrokken was, om voorraad waterdierkes te halen voor de praeparaten.

Nonkel Free was verzot op die klein wezens in het water. Het leek in de vacans of hij het spel van zijn schooljaren herhaalde, als hij blootsvoets met zijn schepnet langs het strand waadde. En als hij te nacht door de beemden trok, om zijn geheime buit te zoeken, geleet hij een strooper.

Het was dees waterwereld, waarover hij heerschen wilde, waarin hij wetten zocht en de wording van gansche geslachten naging. Er scheen de laatste maanden iets gaande onder een groep van nonkels onderdanen. Die dierkes zochten het ook al buiten de veilige traditie en wilden een nieuwen vorm aannemen. Oom had iets bemerkt en hij trok vaak weg naar de vennen, waar veel materiaal was.

Tot in den nacht berekende hij.

Ze zou er weer eens t' avond heen gaan en meehelpen. Er was veel nota-werk bij, wat ieder kon.

Ze droeg met den kloefmaker haar kano in 't water.

..Zoodat ze gemakkelijk de zak kon vatten.

Tante registreerde de nota's over de weersgesteldheid, de watertemperatuur en de diepte met haar kloek handschrift.

Ze deed het accuraat, maar zonder een glimp enthousiasme.

En als oom, tegenover haar aan de groote tafel, soms grommelde, omdat hij zich gemist had, of uitbundig werd bij een goede vondst, trokken haar wenkbrauwen ook hoog en lachten haar lippen mee, maar vreemd koud, alsof er ijs in haar zat.

Jonny zag ze zitten tegenover elkaar, nonkel lijk een groot kind, opgetogen of vergramd over de handelwijzen van zijn waterkinderen, en tante met het gezicht van de rechtsgodin, die iemand weegt op haar onverbidde lijke schaal en hem te licht bevindt.

„Nonkel,” zei ze zacht en haar gedachten zochten zijn leven langs.

Hij was toch vriendelijk en zoo gewoon menschelijk voor zijn studenten. En toegeeflijk waar een wensch te vervullen viel. Al wat neven nonkels watergebied viel, behoefde ge hem niet te bevechten, dat kreeg ge vlot. Had dat geen waarde misschien en was zijn toegeeflijkheid een gemakkelijke achteloosheid; de manier om 't minst last van een toekomstige wereld te hebben?

Ze zat stil. Haar handen om de paddel.

„Tante,” zei ze en er was nu ook een liefkoozing in den naam van die trotsche vrouw, die misschien avond aan avond voorbijgezien werd door oogen, welke in gewijde aandacht zich naar 'n kriewelend dierken bogen.

Langzaam hadden de golfjes de kano voort doen glijden over hun gladde ruggen.

Nu sloeg Jonny de paddels weer in het water en deed met strakke slagen het scheepke langs de vlakke scheren.

Ze wou niet te ver gaan, want straks tegen stroom op, zou ze niet zoo vlot vooruit komen.

Maar tot de tweede bocht wilde ze toch varen, ginder waar de huizekes stonden.

Daar waren dikwijls ook ganzen, dat was plezant. Spijtig, dat ze geen oud brood mee had.

Als ze de bocht binnenvoer, zag ze de ganzen op den lagen grasboord, waar het riet open plekken had gelaten.

Hun glanzende gedaanten zaten bol en breed op den drassigen wal en hun halzen lagen in zonderlinge draai neergeveld op het veeren kussen van hun eigen lijvekes, binst dat hun kop wegdook in de koestering van een warmen vleugel.

In de deur van „'t Vosken”, dat een café, een kruideniers- en bakkerswinkel gelijk was, zat een jong madammeke patatten te schillen, terwijl op den weg een kind aan 't hinkelen was.

Jonny richtte de boot naar den oever.

Een enkele gans rekte zijn hals al uit en kwakte met een schor slaapgeluid.

't Meiske keek ook op en als ze zag, dat het de roode kano was en 't mamzelleke, dat zoo plezant met de ganzen spelen kon, kwam ze rap naar het water geloopt.

„Heeft uwe mama nog pistolets?” vroeg Jonny, die honger had en ook de ganzen een stukske brood gunde.

„'k Peize 't toch,” knikte het kind, omkijkend naar 't laag winkelraam. „Hoevele?” vroeg ze, toen ze in den toog de broodbollekes zag liggen.

„Viere,” en Jonny wierp een franc op den weg.

Zich vastgrijpend aan de dulen trok ze haar kano dichters aan den kant, zoodat ze gemakkelijk de zak kon vatten, die 't meiske haar bracht.

Ze begon stukken brood naar de ganzen te mikken.

Ze schrokken nu allen wakker en gachelden driftig; kwaad eerst, om dan, verbaasd over de goede gaven op beleefder toon, maar even luidruchtig voort te gaan.

Een paar schommelden den oever af en plonsden in het water. En rap kwam de heele troep, als ze rond zich het brood liet vallen. Ze deinde lachend in de lichte kano, die onschuldig door de driftige ganzen bepikt werd.

„Ge zijt d'r toch éene, gij,” zei 't madammeke, dat geamuseerd kwam toegelopen. „En thons zegde mijnen minsch nog wel, da d' iefrouw ne meiske van dien dokter es, die in den dokwijk wirkt.”

„Da heeft uwen mensch goe gedacht,” knikte Jonny, terwijl ze haar laatste stuk brood ver weg wierp, om de ganzen bij de boot vandaan te lokken.

„As d' iefrouw ne tas koffie vatten wil, thons wete mijnen toog, ewaar?” noodde 't madammeke gastvrij.

„Neen 'k. 'k Moet nu rap naar huis,” zei Jonny.

„Noaste keer thons. G'en moet u nie schouwen, gij. 't Manvolk komt ierst t' oavend.”

„Ja, naaste keer,” gaf Jonny toe en ze sloeg de peddel in het water.

Het wijde water en de dulen als gewasschen zoo glanzend groen; de blinkende witte ganzen en de bontgekleurselde huizekes, alles onder den diepen klaren hemel van feestelijk licht overschenen.

Ze zou het meedragen in haar herinnering en er Marieke alles van vertellen. Dat mocht, nu ze er niet meer tevergeefs naar te verlangen lag.

't Zou dan geen Botticelli-engelken meer lijken, als ze naar Tierlantijns kluis gestrompeld kwam, maar hun kleine invalide zou leven onder Gods wijden hemel midden in dees lentewereld en ze zou gelukkig zijn.

Als Jonny op een avond aan de groote vierkante tafel zat, waar nonkel Free breed-uit

statistieken rangschikte en tante met een handwerk bezig was, werd er kort en heftig gebeld.

„Juull!” zei Jonny. „Hij belt altijd alsof hij rap geloopt heeft en nu seffens in eenzelfden vaart wil binnenvallen.”

„Wie?” vroeg Nonkel, opkijkend.

„Uw assistent, heer professor,” antwoordde Jon met een eerbiedige stem, maar met ondeugende oogen.

„Ah zoo, jaë, we zouden over die tocht naar de vennen verder spreken. Ik vergat het u vooruit te zeggen, Leona.”

Tante was al opgestaan en verwelkomde Juul in de gang.

Hij kwam binnen, veel minder beslist en uitdagend, als hij gewoonlijk in 't laboratorium liep. En Jonny bemerkte blij, door zijn heimelijk knipoogen en zijn stevigen handdruk, hoe content hij was, dat zoo'n vertrouwd schepsel als zij, hier ook was.

Het was zoo'n genoeglijk werk, zoo'n reis naar den buiten ineen te zetten, dat ze allen in een vacantiestemming kwamen.

„U moest ook meegaan, Tante,” zei Jon. „Op den dag blijven er zooveel uren vrij. We gaan de veldbanen affietsen en bij de boerkes op bezoek en in de mastebosschen picnicken. Nonkel en Juul 'n hoeven toch nie tot den noen te slapen, al zijn ze ook 's nachts uit hun bedden gerezen om naar watervloekens te duiken.”

Maar Tante lokten de verre botanische tochten niet sterk meer aan.

Vroeger was ze onvermoeid geweest en vol verlangen naar avontuur. Ze had onderweg door haar leute Ooms ernstige studie voor zichzelf in een spel kunnen omzetten.

Maar nu werd ze een bezadigde vrouw, die plichtmatig planten optrok, terwijl ze haar voeten koud voelde worden van den vochtigen grond en telkens op haar horloge keek, of 't nog geen tijd werd voor de koffie weerom te keeren.

„Ja, we gaan in ons vrije uurkes botaniseeren,” knikte Juul. „We zouden geer mee ne collectie schimmels afkomen, newaar heer professor?”

Oom berekende de uren, die ze op de vennen waren en den tijd, die noodig was, om de nota's bij te houden.

Er zou niet eens veel tijd overblijven. „'n Kunt gij die dagen nie vrij maken, Jonny? Er zullen tegen dien tijd al vele colleges gedaan zijn.

En dan gaat gij toch ook mee, Leona? Ge zoudt saam voor de nota's kunnen zorgen.”

Oom berekende de uren....

„En voor de gezelligheid,” knikte Juul, instemmend.

„Da's ne goe gedacht, Nonkel,” zei Jonny verrast. „Wij gevierden daar op den buiten, weggevlucht uit den bloktijd lijk avonturiers.”

Ze trok hem even oneerbiedig aan zijn dun kuifken.

„Daar krijgt u seffens ne tas thee voor. Is 't goe, Tante? Dan zal ik inschenken.”

„Ze is nog in de keuken. Wacht, ik help efkes mee, want ik geloove, dat de meid op haar kamer is.”

„Hoe vindt u Juul, Tante?” vroeg Jonny, terwijl ze op de keukentafel de theepot in het mandje zette.

„Juul? Ewel, gezellig om mee naar den buiten te gaan,” voorspelde Tante. „Hij 'n zal zich nie laten verdroogen. Daarvoor is hij zelf van te veel belang,” voegde ze er in gedachte aan toe.

„Verdroogen, hoe meende da?” vroeg Jonny. Maar ze schaamde zich seffens voor die vraag, want ze had Tante best begrepen. En ze lachte er rap overheen: „Neen, 'k peis, da hij veeleer doorweeken zal bij zoo'n waterstudie.

'k Peis dat we gansch en al ons examen en ons toekomstig beroep vergeten als we daar over den bootrand lijk hengelaars stil in 't water zitten te turen.”

„Neen,” waarschuwde Tante, als zag ze

achter dees grap een mogelijkheid oprijen. Ge 'n moet nooit vergeten vanuit uw studieboot ne keer naar den oever te zien, Jonneken. Ge 'n kunt nie weten, wie daar op u te wachten staat, of wa geluk ge daar achteeloos passeeren laat.

D'r zijn er geweest, die heel en gansch vergaten, da 't water zijne boorden heeft en da d'r buiten hun dierkes ook nog menschen geschapen zijn.”

„Wat kunnen menschen eenzaam zijn,” peilde Jonny en ze huiverde, als was er iets koude langs haar heengegaan.

Binst dat ze Tante voor liet gaan, door de open keukendeur, zei ze:

„Ik ga veeleer mee om 't avontuur, dan om de studie, Tante. Maar da 'n moogt ge nie aan Nonkel verklappen,” en ze knipoogde ondeugend.

Terwijl Jonny voor het dressoir de thee in de kopjes schonk, ging Tante met haar handwerk voort.

„Wat breit u toch voor Groenlandsche toiletartikelen, Tante. Is da voor ne Kerstuitdeeling onder de Eskimo's?”

„Neen, 't zijn handschoenen voor Nonkel. 't Kan nog koud zijn 's nachts, waar. En dan zijn zulke ruime wanten lekker bij het roeien. Zoo, daarmee maak ik ze nu eerst af.”

„Neen maar, Nonkel, wat een verwenning. 'k En peisde nie, da zoiets nog in ons moderne wereld voorviel.”

Ze grapte en dacht achter haar lach: Moesten ze weten, hoe 'k bezig ben hun genegenheid voor mekaar en hun huwelijksgeeluk te wegen, binst ik zoo zoet tassen thee inschenk.

„'t Is da we met malkander aan het werk bouwen, waar Leona?” zei Nonkel vanaf den bodem van een ven, waar hij de temperatuur controleerde.

Tja, hoe dat op te lossen? Als Nonkel nu ne keer dankbaar en veelzeggend naar Tante had geknikt, dan was de berekening vlot gegaan, met een zuivere uitkomst, lijk een vormsom op nul. En ge had kunnen noteeren: Sympathie: boven het gemiddelde. Echtscheiding: niet te voorzien.

Maar Nonkel zat in het ven en Tante breide wanten. Wat moest ge met zulke gegevens beginnen?

„We zullen veel bagage krijgen, zoo met ons vieren,” voorspelde Juul.

Professor begon het te noteeren. Het werd voor hemzelf een reeks laboratorium-zaken.

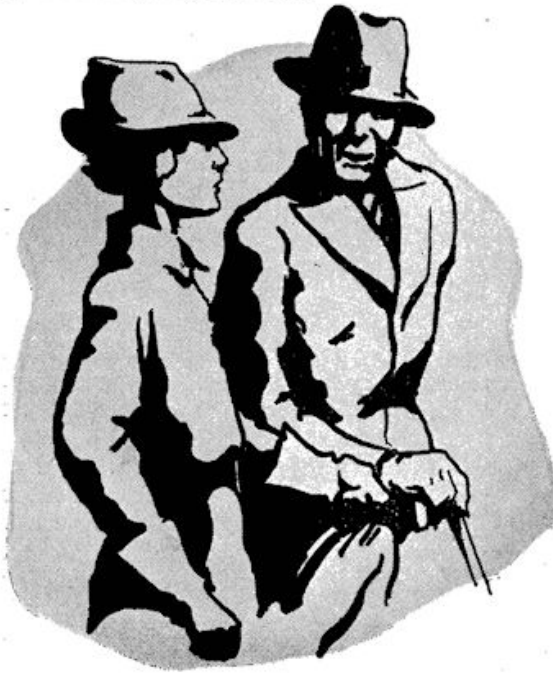
„Zult gij veel mee te dragen hebben, Jonny?”

„Ne bussel vloeipapier, Nonkel. Daar droog

... en tante breide wanten.

Juul bracht Jonny naar huis.

ik planten tusschen voor Marieke. Ze zie da zoo geer.

En dan... Kan d'r ne klein aquarium mee, Nonkel? Als ik bijgeval ook ne wonderheid vang in da mirakuleus ven, heb ik tenminste ne kot voor het dier. En m'n hooge laarzen, die gaan niet in m'n koffer."

Nonkel knikte bereidwillig en noteerde het ernstig.

Maar Tante lachte zachtkens voor zich heen. Jonny zou praktischer gekleed ter expeditie gaan dan Juul, dat wist ze vooruit te zeggen. En wat ze buiten Nonkels speciaal onderzoek zou op doen, zou slechts spelenderwijs gaan en zonder methode. Maar misschien zou ze rijker terugkeeren met haar gevuld aquarium en haar plantenboek, dan Juul met een stel verzorgde foto's, waar hij telkens zelf de centrale persoon in was.

Juul bracht Jonny naar huis, als ze in een plezante stemming om de dagen, die wachten, van Oom en Tante had afscheid genomen.

Ze liepen langs de Scheldekade, waar de smoor opwolke tusschen de hooge wallen en ijl onder de boomen zich uitspreidde.

De klare manehemel, waartegen de Sint Pieterskerk zwart en scherp omlijnd oprees, goot zijn nachtelicht over de kastanjekruinen en deed de hoogste keerskens opnieuw wit aangloeien, lijk in bedeesd dagelicht.

En als de maan zelve lijk een gele, lichtvolle lampion boven de hoog-begroeide helling rees, werd de grijze mist benee wit en kruiwig als een wollige vacht, die voor den nacht het bleeke water dekte.

Hun stappen klonken in gelijkmatig rythme, dof gedempt door den vochtigen grond onder de dubbele boomenrij.

„Zie ne keer, zoo is te avond ginder ons gansche wereld," zei hij. „Ons wereld rond den heuvel, waar het huis opstaat.

Zoo wijd en wit lijk een wolkenzee, daar de maan overhenen zeilt in éénen nacht, van de Hoornbeeksche heuvels, tot de masteboschen aan den overkant.

't Hof van Jefken-op-den-Meersche, waarvan we ons eiers en kiekens bekomen, ligt als een eiland in 't midden. En dan ziede nog wa laag huizekes hier en daar, allemaal mee de koppen bevrozen van 't licht en d'r lijvokes donker van schaduw.

Maar als ge zelve over den baan loopt, dan is onzen heuvel het grootste eiland, mee ne burcht vol vensterlichtekens.

Ik zie da zoo geer.

Mijn burchtvrouwe laat de luiken open, da 'k het licht in de kamer zie branden, als 'k t' avond van de statie kom."

Zijne burchtvrouwe, dat was zijn Moeder, wist Jonny.

Ze kende haar van de portretten, het grijs fragiel mevrouwke, met haar lief, zonnig gezicht.

Een mevrouwke, dat kanten sjaals droeg en handen had om met oud porcelein om te gaan.

Maar Jon maakte niet de gevolgtrekking, dat Juul, als hij in de werkdagen daar ver van weg was, dit als zijn ideaal was gaan zien. Hij daar dokter in die wereld, waar hij door zijn naam al op voorhand was gekend en geacht. En zijn patriarchaal huis daar hoog op den heuvel, met een chatelaine in sjaals en soepele gewaden, fragiel lijk de brooze luxe waartusschen ze leefde.

Gemakkelijk spel en weelde waarin ge u verwennen deed: zijn droomslot, dat hem omsluiten zou, als hij de werkwereid achter zich liet.

De naam van die burchtvrouwe zou klein op dure visitekaartjes gedrukt staan, maar niet op een emaille naambord aan de deur worden geslagen.

En zij zou ook geen laarzen hebben, zoo hoog, dat ze niet in een fatsoenlijke koffer pasten.

Ze kwamen de vroeg verlaten binnenstad in. Op de bonkige kasseien van de slechte trottoirs, klonken hun luide stappen in stevig rythme.

De stilte accentueerde Juuls vroolijke stem, die maar voort vertelde en alles van de dingen wist, ook van de komende dingen,

die hij meesterlijk zou beheerschen. Het had iets bekoorlijks, die vlotte opgewektheid van Juul, die uit eigen welstand groeide; dit plezante in hem, omdat de wereld zoo bijster goed aan zijn wenschen voldeed.

Het lokte, dit lichte en gemakkelijke leven, dat de problemen met de blinkende wolken over de Vlaanders liet wegzeilen en dat zich stralend in eigen leute ophief, recht en kloek lijk de jonge mastebomen.

Hij wachtte met haar op de stoep en ging eerst voort, toen de deur veilig achter haar sloot.

Als ze voor een gangspiegel met haar hand haar haren glad streek, knikte ze tegen haar beeld, alsof ze er een geheimpje mee had. Het geheim, waarin zij samen wisten, waarom haar oogen zoo straalden en haar gezicht zonnig maakten, als van een lachend kind. Als ze in Vaders kamer kwam, om toestemming voor de expeditie te vragen, zag ze, dat hij het injectiedoosje klaar maakte met watten en een nieuwe naald.

„Is d'r 'n ernstige, Vader?“ vroeg ze, een ampulle opnemend om 't opschrift te ontcijferen. „Ja. En 'k geloove da 't goe had kunnen beteren.

Maar 't en ging nie rap, da wist 'k op voorhand wel. Ewel, ze zouden dan de heiligen wel ne beetsen mee doen helpen.

Ze zijn gaan dienen in Baevel en uit ne kluis van den beëweg hebben ze ook kruiden meege dragen. 't Is daarmee da mijn fleschkes natuurlijk bleven staan.

Passeerde week hadden ze ruzie en toen hebben ze d'r alles uitgefapt.

'k En vatte het ook nie, da ze nie 'n reageerde, als 'k d'r andere medicijnen gaf. Ze'n gebruikte ze eenvoudig nie. Dan kunde ook moeilijk nen reactie constateeren, waar?“ zei hij met een ironisch lachje.

„Och, 't en is de eerste nie. D'r zullen d'r ook zoo stillekens beter worden. En dan heeft de heilige het gedaan. Alleene als 't verkeerd loopt, blijft het toch mijn schuld.“

Uit haar blijde stemming van den avond luisterde Jonny met lachende verbazing.

„Ewel, Vader, als ge u ne keer bij de diagnose gemist hebt? Dan kan 't gebeuren, da ze te Baevel voor de klieren ter beevaart gaan; binst dat ze eigenlijk op Sint-Cornelius-ten-Hove, voor de stupen moesten gaan dienen.

Ja, da zijn toch dingen, waar!“

Ze wist niet meer of ze er om lachen of boos worden zou en bleef met een beduusd gezicht staan kijken.

„Och, 't en is eigenlijk niets,“ duwde Vader zijn ergernis weg. „Ge moet zoiets alleen weten uit te schakelen, omdat het de menschen benadeelt. 't Is juist zoo goe dokteurs werk, als het voorkomen van ander kwaad, da 't leven wil aanvatten.

Als ge nie 'n oplet, binst d'r geknoeid wordt, of wegloopt als ze u de wapens uit de handen slaan, geeft ge dien menschen misschien hun natuurlijke straf, maar g' en zijt tegenover het Leven, da ge dienen moet, nie gerechtvaardigd.

Neen, ge zult ook op uw post blijven, Jon, als ge ne doktersziel hebt. Want dan kunt ge nie anders.

En thons is dit geval nog zoo onschuldig,“ schokschouderde hij, terwijl hij het blinkend doosje in zijn jaszak liet glijden.

„Ze hebben zichzelf op dees manier willen helpen. Maar d'r zijn andere gevallen, waarin ze met opzet alles bederven, vermits ze liever hun leven verloren doen vallen. En er zijn er onder, waarop ge fier zijt, omda ge ze zoo gaaf terug in het leven deed staan, die mee ne paar weken zwendelen 't weeral bederven. En ge kunt van voren aan beginnen!“

„Ja, maar zoo'n wijk als u hebt!“ protesteerde Jonny.

„Da 'n is geene maatstaf,“ dacht ze. „'t Is overal elders beter dan daar,“ en ze trommelde blijmoedig op de tafel.

Hij zag naar haar zonnig gezicht. Wat leek ze een meisje nog. En ze wist toch, dat hij met die duistere nood, ook op de ellende van die vele vrouwen doelde. 't Was dat ze het met haar verstand alleen wist, als een bepaalde moeilijkheid, waar tegen ge als arts met de noodige middelen en strengheid te velde trok. Maar ze had het nog nooit meegeleefd in al de wreede mogelijkheden, waarin die problemen leefden.

„Ja, mijn wijk,“ glimlachte Vader. „'k En wil ze toch nie verloren doen vallen.“

Het klonk als een verdediging.

„Vechtjas,“ lachte ze en ze kneep hem in zijn arm. „Maak maar voort. 'k Geloove da 't dees week kermisse te Baevel is. Ze zullen d'r weeral dienen gaan en dan vindt ge uw dierbare wijk ontvolkt.“

„Ja, 'k moet sebiet voort. De menschen zullen bijkans te bedde zijn“ en na een stevig klapje op haar schouder liep hij de kamer uit.

„En nu heb 'k geen woord van de expeditie geklapt,“ schoot Jonny te binnen.

„Dan moet ik er toch morgen bij 't noenmaal over spreken,“ besloot ze.

grote beeldhouwers

Michelangelo

• door Jan Poortenaar

De zesde Maart 1475 werd te Caprese in Italië als tweede zoon van Lodovico di Leonardo Simone Buonarrotti een genie geboren, dat zijn werkzaamheid over het terrein der schilderkunst, der beeldhouwkunst en der architectuur zou uitstrekken en zich in elk van deze een groot meester zou tonen, daarnevens nog verzen van betekenis zou schrijven en, wat menigeen zonder al deze hoogten te bestijgen niet gegeven is, bovenal een groot mens zou zijn.

De familie Buonarrotti was te Florence woonachtig en verscheidene leden hadden er aanzienlijke posten bekleed; daar groeide de jongeling op, wiens voornaam Michel Angelo nog eeuwen later in de wereld der kunst een groter eerbied zou afdwingen dan gans zijn geslacht met staatsambtenaren en graven van Canossa, waaraan het waarschijnlijk verwant was.

Burgertrots, familiezin, dat zijn twee krachten die in het leven van die tijd een grote rol spelen en oorzaak waren van veel strijd en twist tussen geslachten, aangewakkerd door eerezucht en natuurlijke heftigheid van een Zuidelijk volk, dat warm in zijn vriendschap en fel in zijn haat wist te zijn. Het is een lang verhaal hoe de, bijkans ontelbare, kunstenaars van talent bij den paus, bij kardinalen, vorsten, stedelijke overheden, gefortuneerden en wie maar meer opdrachten te geven kon hebben, streden om de voorrang, en met openlijke en verborgen nijd en afgunst, laster en kuiperij, zich voordeel, roem en eer trachtten te verwerven.

Hoe een sterk gevoel van eigenwaarde den jongen kunstenaar ook bezielde, hoe scherp hij ook zijn oordeel moge hebben uitgesproken over het werk van anderen, dat hem niet aanstond, tot slinkse gedragingen heeft zich Michel Angelo nooit geleend. Zijn hoge zelfbewustheid, een uitgesproken gevoel van maatschappelijke waardigheid, zij tonen zich

nog als hij, reeds een grijsaard, op een brief antwoordt, die aan den „beeldhouwer“ Michel Angelo gericht is, dat hij als „Michel Angelo Buonarrotti“ bekend is, en dat hij geen handwerksman is. In onze wereld, een viertal eeuwen later, gelden deze begrippen niet meer; een kunstenaar, die onsterfelijk werk schiep, stellen wij hoger dan bekleders van stedelijke functies. En het is wellicht zowel zijn gekwetst familie-gevoel als zijn in de eer getast kunstenaarschap, die hem in 1506 een briefje aan den paus deden schrijven, voor wien hij werk onder handen had, dat deze hem ergens anders dan in Rome kon gaan zoeken, nadat hij door een dienaar was afgewezen toen hij zich om een onderhoud aanmeldde. Gekwetste trots als mens, gekwetste trots als kunstenaar, zonder twijfel. En Michel Angelo voegde de daad bij het woord, verliet Rome, en hij was bereids te Poggibonti, nabij Florence, aangekomen, toen ijlboden des pausen hem inhielden met het verzoek terug te willen keren.

De man die, in de kracht van zijn leven aldus tot de hoogstgeplaatsten dorst spreken, werd als jongeling reeds door een ongebreidelde critiek en rondborstigheid gekenmerkt, wanneer hij zich tot zijn gelijken richtte. Een mede-student, de beeldhouwer Torrigiani moet hij een felle opmerking over diens werk gemaakt hebben. Zoals de adellijke families elke vernederende bejegening, elke belediging of wat als zodanig kon gelden met de degen beantwoordden, zo wreekte Torrigiani zich ook op staanden voet: een vuistslag, zo wel-gericht en krachtig, dat hij Michel Angelo het neusbeen brak en hem voor zijn ganse leven verder een merkteken van zijn afstrafing meegaf.

Vele vrienden moet Michel Angelo op gelijke wijze van zich vervreemd hebben, en veel leed zal hij zichzelf daarmee berokkend hebben. Een ontzaglijke energie kenmerkt zijn levensuitingen en zijn werkkraft, een

Pol's beroep

10

Wij durven

door aqni v.d.torre

e kapelklok van het Karthuizer klooster klepte voor 't lof zijn korte klanken over het stille plein, toen Pol er langs liep en seffens onder de wit-overbloesemde meelboomen Jef Geurlink zag aankomen.

Jef was een schoolvriend, maar hij had hem in lang niet gezien, doordat hij ziek geweest was.

Vader had hem behandeld, wist Pol en het deed hem deugd te zien, hoeveel kloeker hij er nu uitzag.

Jef had hem ook ontdekt en kwam met de paddel van zijn kano wiebelend op den schouder, recht over het plein op hem toe.

„Hier vangt ge nu den brogger,” lachte hij.

„Ik met mijnen kano naar den buiten en gij mee uw boeken naar uw kot.”

„Hoe stelt ge het?” vroeg Pol.

„Ewel goe. Mijn madammeken zegt me iederen dag, da 'k zoo danig aangevet ben. 't Is ook goe te zien newaar? Ik zal weer stevig moeten turnen,” hij klapte rap en opgewekt.

„Had ge al gekozen, wat ge na uw examen studeeren wou?” vroeg Pol.

„Ewel ja 'k. Ingenieur. Bruggen leeren bouwen en stuwen en sluizen. En dan naar den Kongo. Da's ne schoon land en d'r zijn rivieren ook. Anders had ik d'r nie van doen, waar? En gij?”

„'k En weet nog nie zekers,” weifelde Pol.

„Wa zou uwen Papa geeren willen, da ge werd?”

„Vader? 'k Heb d'r nie op gepeisd.”

„Neen gij?” Jef's oogen werden kinderlijk verwonderd.

„Als ik zoo ne vader had, Pol! Ge weet toch, dat hij me behandeld heeft? Ewel, 'k heb hem alles van m'n plannen verteld. En we hadden leute soms saam! 'k En ben nog nooit nie zoo plezant verbeterd. Maar eerst ging 't zoo vlot nie,” bekende Jef, terwijl hij met Pol onder de geurende meelboomen doorliep.

„Ziede, 'k was danig ziek en dan voelt ge u onder vreemden. 'k Werd zoo triest. 'k Moest aldoor peizen op Papa en nonkel Peer, die in den oorlog door 't phosgeengas doorgemarteld zijn. Wa wete ik d'r eigenlijk van? Mama heeft het me later alleens verteld. Maar 't spookte in al mijn gepeis, hoe Ons Heer daar maar altijd zoo welgedaan in zijn Zondagschen hemel kon zitten, binst dat hier benee zoo schrikkelijke dingen gebeurden.

Zie en daar 'n heeft uwen Vader meneer pastoor of uwen dominee nie op mij afge-

sturd, om da zaakje in mijn booze ziel eens recht te zetten. Da's tóch goe geworden, wete?”

„Als ge d'r goesting in hebt, moete ne keer t' avend komen,” noodde Pol om Jef te plezieren, want zelve gaf hij om vriendenbezoeken niet veel. „Maar peis d'r op, da ons huis lijk ne harem is, allemaal meiskes.”

„Daar hè 'k geen schrik voor, da wete. Ja, ge ziet me zekers ne keer afkomen, Pol. Maar nu ga 'k hier voort, mijnen kano halen om de Leye af te zakken. Zie, de zon zit op het dak van het Karmelietenklooster. 'k Blijve op den buiten, tot ik d'r achter de weiden onder zie gaan. Enne Pol... ge vindt me ne zoet bagijn natuurlijk... maar als ge seffens voor uwen telloor zit, zeg dan aan mijnen dokter, da Jef op de Leye zingt, omdat 't leven weer plezant is. Maar laten de meiskes nie komen luisteren, want 'k heb ne stem lijk ne puit.”

Als ze na het avondeten van tafel opstonden, zei Pol: „'k Heb Jef Geurlink gezien, Vader. Hij ging mee z'n kano naar de Leye. En 'k

Jef kwam met zijn paddel op de schouder recht op hem toe.

Hij zag op Pol neer, wiens hand nu vast op het boek lag.

moest u zeggen, dat hij daar nu te zingen zit lijk ne puit, omdat het leven zoo plezant is." De voorstelling van dikken Jef als een kikker kwekkend in zijn kano en Pols nuchtere toon, die het comische ervan nog accentueerde, deden Jon proesten van 't lachen.

„Nu ja," schokschouderde Pol, „zoo was de opdracht tenminste ongeveer. Hij 'n heeft het me ook nie op ne briefken gegeven."

„Ewel, 't is genoeg," lachte Vader mee. „'k Begrijp al wa Jef daarmee wil zeggen. Zoo'n jonk toch. 'k Zie hem geeren, dien Jef."

En binst Vader bij de tafel talmde, om in zijn herinnering de bezoeken bij Jef langs te gaan, was er een zachten lach om zijn mond en werden zijn oogen jong door de vele leutige lichtkens.

De jaloerschheid, die Pols boodschap zoo nuchter had doen uitvallen, groeide binst hij Vader gadesloeg.

„Jef, da was me ne jongen, daar kon ge plezant mee klappen. Hij liet u in ne kartierken al z'n toekomstplannen langsmarcheeren, terwijl ge van uwen eigen zoon nie 'n wist, of hij wel ooit op zijne toekomst peisde," probeerde Pol in zichzelf te spotten.

Maar hij voelde zijn ongelijk. En als hij Vader naar zijn kamer zag gaan, kreeg hij goesting hem na te loopen en hem alles te vragen, waar hijzelf niet mee klaar komen kon.

't Was den avond, dat Lieva naar de Meisjesvereniging was en Jonny, benee komend voor de thee, Mariekes platenalbum weeral meedroeg, om ne oogenblik van haar studie te bekomen.

Vader, die als iederen avond, Marieken in 't gasthuis goenacht was wezen wenschen, keerde met zijn krant in de huiskamer terug. En ook Pol werd met een gongslag uit zijn kot gelokt, en kwam binnen in gezelschap van Ludwigs „Napoleon."

Jonny ritselde met de platen en schoof d'r vele achteloos opzij.

„Al is het zijn schoonste werk nie, 't is toch ne plezante, ewaar, die Boerendans van Breughel," knikte ze, een plaat voor zich uithoudend. „Daar zoudt ge bekans zelve van leute bij gaan springen. En wat heeft hij d'r weeral ne koleur opgezet. Daar waren ons ouw ververs fel op, waar? Zouden ze ook bacteriën kunnen kleuren, Vader? Ziede, daar ben ik fel op."

Vader lachte vanuit een parlamentszitting en zag, dat ze Slutters Mozesput achteloos terzij legde.

De krant ritselde neer en hij stak zijn hand uit naar de grijze reproductie van het beeld-

houwwerk.

„Geef mij ne keer die ouw profeten, Jon," en met zijn vraag zette hij de grauwe plaat seffens in het midden van hun aandacht.

„Zie, die hebben elk wa tegen ons gezegd. 't Is ook daarom, da ik ze weer geren zie."

Ze bezagen ze samen, den machtigen Mozes met zijn ontzaglijke ervaring en Jesaja, die Christus' pijn had vooruit geleden in de smartelijke ontroering waarin hij het profetenlied zong. Hij stond daar geboetseerd met een wezen, zwaar van weemoed neergebogen.

„Da verdriet is ook om ons menschen," wist Vader. „Omdat we zijn levende woorden lijk ne dood geschrift in ons hart hebben staan." Pol had stillekens meegekeken.

„Zo ne mensch te zijn," dacht hij en zijn sterke jongenshand sloot vast om den harden boekband.

„Ik zou het durven... als..." Hij zocht de zekerheid voor zijn keus.

Die helden van God, die boven de zwaarte van hun verantwoordelijk leven, ook de last van een geziene toekomst droegen, hadden vertrouwen in de kracht van hun Koning. Zie, zoo durfden ze. En God had d'r geen enkele doen ondergaan.

„Moet gij ook nie terug aan uw werk, jonkske," waarschuwde Jonny, toen ze den album opnam, om naar boven te gaan.

„'t Is voor m'n geschiedenis," wees Pol naar zijn boek. „Ik kan da ook wel hier lezen, als gij mee uw geklap in uw kot verdwenen zijt."

„'t Ouw meneerke verlangt naar rust," plaagde Jon en ze liep met ondeugende oogen naar de radio en schakelde een jaszorkest uit Parijs in, dat ze zoo luid mogelijk opdraaide. Dan vluchtte ze de kamer uit.

„Kwâjongen!" lachte Vader, terwijl hij op stond, om de radio af te zetten.

Binst dat Vader voor het toestel in het programma stond te kijken, zei Pol, de bladen van het boek mechanisch omklappend:

„Vader, 'k zou dominee willen worden. Peisde da 't kan?"

„Jongen!" zei Vader en de verwondering stond zoo sterk in zijn oogen, dat Pol zich over zijn late biecht verontschuldigen wilde.

„Over zoiets kunde nie klappen, als ge het

nog nie g'heel zekers weet, ewaar? 't Is daarmee, da ge 't zegt, als 't klaar in u is," zei hij. „'t Is goê, mijn jongen. Da wete ik wel," knikte Vader, en hij zag op Pol neer, wiens hand nu vast op het boek lag en wiens mond een rechte lijn trok in het flinke jongensgezicht.

Hij had den trotschen wil, die de eens gestelde idealen naar zich toetrekt. Hij zou later op zijn post staan en niet wijken, als zijn aanleg zich in dezelfde richting ontwikkelen bleef.

Hij zou... ja wat zou een jong, sterk mensch die zijn doel ziet, al niet?

't Was dan, dat Vader bijna huiverend zich Paulus' woorden herinnerde: Al ware het dat ik al het geloof had, zoodat ik bergen verzetten... en de liefde niet had... zoo ware ik niets.

Moest hij er Pol naar wijzen? Voor een doel zoo zuiver, zoo hoog gesteld, mocht geen middel achterwege blijven. En ontbrak het sterkste hier niet?

Maar hij vroeg niets. Wat wist hij van Pol? Hij had geen recht om te weifelen en hij legde vast zijn hand op Pols kloeke schouders: „Durf maar, m'n jongen," zei hij eenvoudig.

Als Pol in de hall Lieva tegenkwam, zei hij haar z'n toekomstig beroep, opzettelijk terloops, als was het iets zonder belang.

„O, maar Pol." Lieva keek onthutst. „Ik meende, dat ge advocaat zoudt worden," en er klonk spijt in haar stem.

„'t Is toch bijkans hetzelfde. 't Is alleens, da 'k nu m'n gansch leven voor één zaak te pleiten heb," antwoordde hij.

De trap oplopend, dacht hij: „Lieva is toch de meest godsdienstige van ons. Hoe zal ik het bij de anderen hebben?

„Wete, wa 'k ga worden?" vroeg hij, zijn hoofd om de deur van Jons kamer stekend.

„Zie, nu komt ge zelf klappen," bestrafte Jon.

„Maar zwijgt ne keer. 'k Ga raden naar uw krawel. Leeuwentemmer!" knikte ze na een oogenblik ernstig bezinnen. Maar de spotlichtkens dansten in haar oogen.

„Neen, 't is erger."

„Thons zulde den duvel zelve te lijf moeten." meende ze.

„'t Is sjuust."

Toen spreidden haar oogen wijd open, binst dat ze hun lachvonkjes doofden en een nieuwe, zachte schijn begon over hun plots gekeerde ernst te lichten.

„Worde dan missionaris, Pol? Is 't dat?" vroeg ze zacht dringend.

Dat kon toch, dacht ze. Pol wist vol te houden en de menschen te overtuigen. Zoo'n kleine nieuwe staat ergens in de rimboe scheppen, da waar schoon. D'r eigen actieve geest werd er wakker van. Ze zou goesting hebben mee te gaan.

„Neen," zei Pol. „'t En zijn de heidenen niet. En ook nie de menschen uit uw kliniek. Daar 'n deuge ik nie voor. 't Is voor hen, die zoo'n beetsen mee God lachen, omdat ze daar al bovenuit gegroeid zijn. Ik zal eerst veel studeeren, Jon," pleitte hij, daar hij meende, dat ze hem er niet goed genoeg voor vond.

„Ewel, da's niets. G'en zult uw hoofd nie breken mee ne letter Hebreewsch. Maar Pol, uw voornamen klanten, die zouden u kunnen breken. En 't is da, wa 'k ze nie gun. Ga naar de heidenen Pol, of naar de dokken, 't is gansch gelijk. Ge krijgt er misschien ne steen naar uw hoofd — ne kassei die raak is — da's al! Maar uw beschaafden zullen alleens lachen, zoo'n schamper lachje, da ge maar efkes ziet. Gij wete waar 'k op peis," zei ze.

„Gij en ik hebben óók zoo'n lachje! 'k Ben vrie eerlijk, ewaar?" knikte ze, toen Pol een beetje onthutst keek. „Maar allée," verweerde ze zich plots. „Ge zoekt geer het moeilijke, geloof ik. Ge zijt als Zarathustra's kameel, die was ook 't meest content met ne zware last. Hij draafde van leute de woestijn in, binst hij voelde da 't zijne kracht deugd deed. En draaf gij nu ook maar weg, zoo rap ge kunt, want ik heb bergen werk."

Pol trok de deur dicht en liep opgewekt de gang in. Nu het beslist was, had hij op geen keus meer te peizen en Vader en Jonny hadden er 't vertrouwd in, dat voelde hij klaar. 't Deed hem deugd en zijn jongensleute hernam haar rechten.

Naar benee loopend, om Napoleon te halen, die hij vergeten was, bootste hij met een sterke stem en zotte gebaren Honeggers „Pacific" na.

Bij de kapstok stond Lieva spatten van haar mantel te borstelen.

Ze luisterde critisch: een toekomstige dominee, die zoo zot de „Pacific" imiteerde. Ze peisde er over welke richting hij wel in de kerk vertegenwoordigen zou. En de borstel terug op de haak hangend, vroeg ze: „Weet ge al, welke richting ge gaat, Pol?"

Pol, in z'n Pacific — de expres die dwars door Amerika snelt — riep tusschen een paar signaaltonen: „Richting New-York—San Francisco."

Lieva stond hem een oogenblik onthutst te bezien, maar dan wendde ze zich bruusk om

en de hall doorlopend sloeg ze, weinig gedistingeerd in haar felle verontwaardiging, met een harden slag de kamerdeur dicht. Pol keek met een onschuldig gezicht naar de gesloten deur.

Maar toen daagde het in hem. Lieva had die Pacific niet bedoeld, dat was niets voor haar. Ze meende zijn leer, zijn kerkelijke richting: New-York—San Francisco! en hij schoot in een onbedaarlijken lach; de heldere plezante lach van een jong, gezond menschenkind.

● De expeditie

De wereld was grijs van regen, en doorstormd van ruwe windvlagen, den dag dat ze ter expeditie uittrokken.

Ze hadden zich voorgenomen vanaf het station naar het hotel te loopen, gewend als ze waren aan flinke tochten. Maar het leek, als ze vanaf het perron het land overzagen, zoo'n onherbergzame vlakke in de sombere regen-atmosfeer, dat ze bij de koffers op den hoogen kar kropen. Lijk enorme schildpadden waren ze, zooals ze daar bijeen zaten, overdekt door het glimmend grauw zeilkleed. Jonny was content. 't Mocht dan regenen wat het wilde, maar de storm was heerlijk om er straks door te loopen tusschen de hooge mastebomen naar het ven, terwijl de takken boven nu zwiepten en de pijnappels ploften op den zachten grond.

Stevig te stappen op het veerende mos met de handen gebald in de zakken van een ruige jas.

En dan Juul naast u.

Juul, die de eerste uren nog zou trachten bedrieglijke poelen te ontwijken, maar die het dan met een lach ook opgeven zou, als hij er ne keer ondanks alle zorg toch midden in gestapt was.

Juuls stem door de wind, die sterke heldere stem, die ze liefhad en die ze soms plots meende te hooren door de stilte van de studieuren.

En zijn handen, vast en overmoedig, die haar in de boot hielpen en dan de riemen zouden slaan in het vlakke water van het ven.

„Nonkel,” zei ze en ze kneep hem in zijn jas-mouw, als moest ze iets van haar blijheid in beweging uiten.

Maar als ze Tante huiverig ineengedoken zag, met de roode neuspunt boven de mantelkraag uitstekend, moederde ze lachend: „Arm menschke, da moete nu alles voor ons waterdierkes verdragen. Had u voor uzelf de

auto maar doen rijden.”

Ze stak haar hand uit de cape en knuffelde die onder Tantes arm.

„'t Is morgen terug goe weerke,” voorspelde de professor, ernstig de lucht beziend en speurend naar de vorm en gang der vage wolken.

Jonny begreep niet hoe hij in die troosteloos egale grijsheid iets goeds voor de toekomst lezen kon, maar ze geloofde het toch geerne, want Nonkel had verstand van die dingen door studie en ervaring.

En het was nog geen avond, toen het reeds te lichten begon met een nieuwe klaarheid en de hemel bleek, als gewasschen door de regen, vanachter de wegdrijvende wolken te voorschijn kwam.

En als de nieuwe dag boven het mastenbosch openbrak, lag daar de wereld frisch en klaar van zuivere kleuren, als verjongd op hen te wachten.

Binst Nonkel en Juul, die in den nanacht op het ven gewerkt hadden, voor den lunch het zich gemakkelijk maakten in de vouwstoelen op het hotelbalcon, had Jonny het ven voor zich gereserveerd gevonden en er proestend en snuivend van geneugte in rondgezwommen. Vlug gekleed had ze zich daarna te drogen gelegd op een kale zandhelling, waar het warme zand leutig prikkelde onder haar bloote armen.

De masten stonden wijd rondom en lieten over hun zwart-groene schermen het zonlicht op den heuvel vallen, tot hij daar wit uit den naaldengroenen grond omhoog glansde.

Dieper, onder den dennenschemer, stond een huizeken, met het breede stroodak laag langs de geelbruine muren gebogen, dat het een uil geleek, met bolle vlerken grauw langs een lichte borst. Er liepen een paar verkens te grommelen en veel goudbruine kiekens stapten met felpikkenden snavel rond of lagen genesteld in een holleke van het erf.

Jon lag het stil te bezien, tot haar oogen getrokken werden naar een kleinen kever, die daar blauw, lijk een gasvlamke, langs haar henen schoot.

Ze volgde het dierke tot het omlaag zweefde en geheimzinnig in het zand verdween.

„Tja, valkuilen,” knikte Jon. Overal zag ze nu de kleine, donkere holten waarachter larven te wachten zaten op een argeloos langs wandelende rups. Hun grimmig koppeken stak in de opening en hield den vreetgragen bek gereed.

Ze rekte zich uit naar een dorre grasspriet en

„heb ik op 't beest door 't straatgras gegaloppeerd.“

begon de kuilkes te bewerken, probeerde er een keverke uit op te visschen.

„Neeen 'k, neen 'k, 'k en ga u nie dood doen,“ suste ze een kever, die zijn pooten om den grasstengel gehaakt had, maar schrik kreeg, binst hij zich zachtkens over het zand heen getrokken voelde.

Zijn groen koppeke kromde en de staalglanzende dekschilden sloegen hun eigen glans over de witte sierstippen heen.

„Ge zijt ne schoon wreed dierken,“ klapte Jonny. „Ja gij,“ en ze liet hem schommelen aan den grashengel.

„Wie is d'r ne schoon wreed dierken? Is het da ge op mij peist?“ vroeg een lachende stem achter haar.

Jon keek verrast om naar Juul, die op gespitse voeten geruischloos was nader gekomen.

„Ge spreekt daar twee verwaande onderstellingen uit, Juulken. „Primo en peisde ik gansch nie op u, vermits ne simpele kever meer mijn aandacht waard was. En secundo zou ik u mogelijk bij de wreedde, maar zekers nie bij de schoon dierkens rekenen, al zie ik, da ge weeral Jef den kellner verbluft zult hebben mee uw harmonische sok-en-das-combinatie.“

„'t Is da ne zit op nen zonnigen heuvel aanlokkelijker is dan ne duel, maar anders...“ en hij hief zijn dikke wandelstok dreigend omhoog en plantte ze daarna stevig in het zand. Na een grondige inspectie zette hij zich op den heuvelhelling neer.

„Ge zijt vrie goed aangekomen,“ knikte Jonny goedkeurend. „Ge hebt maar vier valkuilen onder u en voor elk steekt de bek van een cicindela. De dierkes zullen ne delicaat noenmaal hebben, als ge nie te dik gekleed zijt.“

Hij wendde zich om en legde zich voorover in het zand, de slippers van zijn grijs jasje als vlerken uitspreidend.

„Zoo, nu kan ik die heeren beter in 't oog houden,“ en hij zocht ook naar een hengel om de hollekes te bestoken.

„Hoe was het dees nacht?“ vroeg Jon. „Ge zijt lang uitgebleven, waar?“

„'t Doe 't. Toen we op 't ven gereed waren, zijn we het bosch ingegaan, om 't ende van het vierde mastenpad dien boom mee schimmels te zien. Zoo daarmee, da we eerst rond den drieën afkwamen. En binst lag gij plat op uw luien rug.“

„Neeen 'k, Herr Juul, ik slaap altoos lijk ne kattinneke in nen kluwen gerold,“ knikte ze.

„Maar ik ben te zessen al opgestaan en als ik de nota's gereed had, ben ik met Tante den helderen veldbaan afgeketst naar dien hof ginder achter de masten. De hotelhouder zegde gister da daar ne koeibeest was met twee gheel witte mutten. Ze liepen met drieën op de meersche neven den hof. Tante had het meest goesting naar de kloeken. D'r zat d'r eene in nen patattenmand achter het ovenkot te broeden. De bazinne zegde, da ze sjuust kippen ging. D'r waren twee kiekens uit het ei, die deed ze in ne warm korfken. Maar ik had geen compassie tot 't ende te wachten. 'k Ben den neerhof rondgegaan en als de koeter mee het ploegpeerd van de meersche kwam, heb ik op 't beest door 't straatgras gegaloppeerd.“

„Da moet ne elegant bewegen geweest zijn, zoo'n ploegpeerd in galop. Is uw dejeuner d'r nog bij op z'n plaats gebleven?“

„'t En ging nie zoo danig rap,“ remde ze, binst ze zich herinnerde, dat de koeter hen gemakkelijk op ne draken bijgehouden had.

„Ja, mijn examengedachten drijven mee den dag verder weg,“ knikte Jonny, bedenkend hoe ze dien morgen eigenlijk aan haar dictaten had willen besteden.

„Als ge ook op ne ros door de meerschen rent en u te morgen baadt in nen ongerept ven en thons op nen heuvel te drogen legt, tja, daar zou uw geheugen voor anatomie aan te gronde gaan.“

Jon hief haar bovenlijf op en steunde de ellebogen in het zand.

„Daar komt ne verken aangewandeld,“ knikte ze in de richting van het huizeken.

„Zie hoe hij op zijn toonen loopt, zoo'n fier meneerken. Zwijg ne keer, Juul, daar is hij. Hij heeft goesting naar de warmte van ons heuvelzand en, o Juul, naar uwen schoen!“ fluisterde ze in onderdrukt lachen, toen ze het dier de snuit zag uitsteken naar Juuls kostbaar gekleede voet.

„Neeen, gij 'n trekt uwen voet nie weg, zulle,

al kluift hij seffens nen krul aan uw laars en al zuigt hij nen punt aan uw sok.

't Is toch ne plezant dier, om zoo vertrouwelijck tusschen ons te willen bivakkeeren."

Juul, die de varkenssnuif teleurgesteld van het leeren lokaas zag afwenden, keek goeddelijck naar het dier, dat het zand tusschen hen opwoelde.

"Wij geven gedrieën zoo sjuust n' aanschouwlijcke voorstelling van het lintwormontwikkelingsproces," zei hij, de stem van den dierkundeprofessor nabootsend. "Alzoo: D'r is ne verken noodig tusschen twee menschen."

Het verketje had schijnbaar meegeluisterd, en keerde zich nu verontwaardigd om, zijn steert fel krullend, als had hij sjuust een permanent-behandeling gehad. Neven Jonny zette het zich in het zand op zijn hespen, recht lijk een hondeken.

"Hij 'n wil aan uw theorie nie meedoen," knikte Jonny. "Ze 'n geldt ook nie in zoo'n poëtische omgeving. Dramatiseer liever Nietzsches filosofie."

En met een pathetisch gebaar van zichzelf naar het verken en Juul wijzend, oreerde ze: "Dit Jonny-mensch is het koord tusschen dier en Uebermensch gespannen." Ze keek eerbiedig naar Juul op, maar haar mondhoeken trilden in een lach.

"t Doet 't, waar Juulken? Eerst ne verken en dan zoo'n meiske maar en thons de heer hoofdassistent van de expeditie naar het domein der waterdierkes."

"Ze heeft overschot van gelijk," wist de echte Juul onuitgesproken. Maar de Juul, die een jongen was, een leutig student, die met een plagend studentinneke en een content verken op een zonneheuvel bivakkeerde, sprong lachend op en rolde Jon stoeiend van de helling.

Ze zag zijn vroolijcke oogen, zijn mond, die meer lachte dan sprak: "Hoed u voor den Uebermensch, gij simpel studentinneke!"

Het verken sprong schriemend op en vluchtte in een dwazen draf, waarbij zijn hespen omhoog hupten, tusschen de kakelende kiekens door, binst dat Juul als zijn gevangene Jonny van den heuvel meetrok het mastenpad op. Ze lachten en begekten malkander en floten dan eensgezind een stuk van "Strauss' „Frühlingsluft" het dennenbosch in.

Hun voeten stapten licht en zacht op het mos, dat dieper veerde, hoe verder ze naar de venen daalden. Meerwortels groeiden steeds grooter op den vochtigen grond en de dopheide stond te bloeien met zijn fijne bellekes

roze en fijn lila en fluweelig violet.

Jon sloeg haar handen door de hooggewassen varens en boog zich spelend naar een gentiaan, die zijn groote blauwe klokken lijk een nauw' te dragen weelde op zijn ranke stengel hief.

"We blijven op het heipad," zei Juul. "Als ge buiten de wegelkes gaat, ginder waar da buutgras groeit, zakt ge subiet in nen poel."

"Ge draagt zoo danig breede schoenen, da ge zekers nie lijk ne naald naar benee zult zakken," stelde Jon gerust, binst dat ze plagend naar Juuls geeldoorstikten zoolrand keek. "t Is sjuust zoo plezant, da soppen van het veenmos onder uw voeten," vond ze. "Ge zoudt d'r op peizen, da de aarde van elastiek was gemaakt. Maar als ge d'r nie dwars over durft, laten we dan links af gaan. Daar liggen neven ne huizeken veel plaggen gestoken. Ge maakt d'r seffens nog heialen buit."

"k En heb geen goesting om voor nen hazelworm tot den achternoen tusschen de plaggen te liggen speuren."

"t Is spijtig. k Had geerne uw beduud wezen gezien, als ge d'r eene gevat had, die u seffens vrijwillig zijnen steert liet en zelve mee zijn kop en de rest van zijn lijveke in zijn holleken schoot," bekende Jonny.

"G'en zult daar geen leute van hebben. k Ga neven da huizeken op de hei in de zon liggen slapen, dan kan ik naaste nacht frisch wakker zijn."

"Ge zijt ne lui verken, Juul. Wa zulde aanvragen, als d'r later in uw dorp ne griep-epidemie is?"

"Nen assistent nemen," zei hij vlot.

"Da 'n zullen uw boerkes nie plezant vinden," meende Jonny. "Of ge moet mij als assistent vragen, ja dan. . . dan zullen ze danig content mee zoo'n schikking zijn."

"Geen vrouwen in mijn werk," brak Juul kort en beslist af; maar zijn lach deed Jon denken, dat het een grap was.

"Tyran!" zei ze en ze kneep hem in zijn jas-mouw. Haar oogen waren twee lichtekens en haar stem had een zingende klank.

Hij keek op haar neer. 't Was toch een pittig meiske, dat studentinneke met d'r monter gezicht en d'r kloeke bruine handen, die de varenwaaiers terzij sloegen.

En zijn oogen lachten haar tegemoet, telkens als ze opzag en wilden een spel beginnen, dat schoon leek te hooren bij dees lichte lentewereld.

Een spel van lachjes en gebaren en luchtige woorden, waarin een aandachtig hart toch veel beteekenis leggen kon.